

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

KLASA: UP/I 351-03/11-02/56
URBROJ: 517-06-2-1-1-12-15
Zagreb, 18. listopada 2012.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju članka 74. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07) i odredbe točke 4. Priloga I. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, brojevi 64/08 i 67/09), povodom zahtjeva nositelja zahvata Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku, Vukovarska 17, a nakon provedenog postupka procjene utjecaja na okoliš vjetroelektrane Bila Ploča, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat – vjetroelektrana Bila Ploča, nositelja zahvata Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku, Vukovarska 17, a temeljem Studije o utjecaju na okoliš koju je izradio APO d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu, uz primjenu zakonom propisanih i ovim Rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže i provedbe programa praćenja stanja okoliša i ekološke mreže.**

1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA EKOLOŠKE MREŽE

1.1. Mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže tijekom pripreme zahvata

Mjere zaštite krajobraza

1. Pristupne puteve i servisne površine projektirati da se što bolje prilagode postojećem terenu, uz izbjegavanje dubokih zasjeka i nasipa. Neizbježne pokose projektirati sa što manjim nagibom.
2. Pristupne puteve projektirati u širini do 5 metara, u koridoru do 10 m, osim na mjestima gdje je zbog potrebe transporta potrebna i veća širina.
3. U okviru izrade projektne dokumentacije izraditi projekt krajobraznog uređenja cijele lokacije, s posebnim naglaskom na pristupne puteve i pokose, a čiji je osnovni cilj uskladiti sve čimbenike u prostoru te dati smjernice za uređenje krajobraza nakon prestanka izvođenja građevinskih radova i puštanja vjetroelektrane u rad. Projekt krajobraznog uređenja mora izraditi stručnjak krajobrazni arhitekt.
4. Biološku rekultivaciju izvoditi isključivo autohtonim biljnim vrstama.

Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže/mjere zaštite ornitofaune

5. Tijekom projektiranja zahvata koristiti najnovije spoznaje o tehnologiji vjetroagregata, lopatica, signalnih svjetala i slično kojim se smanjuju negativni utjecaji na populacije ptica te drugim mjerama zaštite koje se primjenjuju u cilju smanjivanja stradavanja ptica; kao što je bojanje lopatica uzorcima koje smanjuju efekt zamućenja, postavljanje naprava koje onemogućavaju pticama slijetanje na vjetroagregate, postavljanje zvučnih ili vizualnih naprava za tjeranje ptica, upotreba bijelih ili crvenih bljeskavih svjetala i drugo.

1.2. Mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže tijekom građenja zahvata

Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže/mjere zaštite faune

1. Grube radove izvoditi od srpnja do ožujka da se ptice ne ometa u razdoblju gniježđenja.
2. U slučaju pronalaska gnijezda ugroženih vrsta ptica spriječiti svako uznemiravanje ovih vrsta za vrijeme gniježđenja, a o pronalasku (posebice ukoliko se radi o gnijezdima ptica grabljivica) obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.
3. U slučaju pronalaska nepoznatog speleološkog objekta (jame, špilje, kaverne) odmah obustaviti radove i u roku 7 dana obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.
4. U slučaju pronalaska kolonije ili skloništa šišmiša spriječiti svako uznemiravanje ili rastjerivanje, a o nalazima obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.
5. Na lokaciji zahvata ne smiju se postavljati ograde, osim ograde oko trafostanice, kako bi svi prirodni koridori i migracijski putovi kopnene faune ostali slobodni.

Mjere zaštite tla

6. Prilikom izvođenja zemljanih radova odvojiti humusni sloj tla, posebno ga odložiti, zaštititi od onečišćenja i po završetku radova upotrijebiti za sanaciju lokacije.
7. Ukoliko se spremnici s gorivom postavljaju na gradilištu, postaviti ih u prihvatne posude ili izvesti s dvostrukom stjenkom.
8. Zabranjeno je servisiranje građevinske mehanizacije na lokaciji izgradnje zahvata.

Mjere zaštite staništa i flore

9. Zabranjeno je u vrtače, koliševke, dolce i sitaste ponore odlagati iskopani materijal i otpad ili iz njih vaditi matični supstrat (šljunak, pijesak, jalovinu i sl.).
10. Građevinske radove izvoditi u predviđenoj zoni zahvata uz strogo ograničenje kretanja mehanizacije zbog što manjeg narušavanja prirodne morfologije staništa i očuvanja autohtone flore i vegetacije, osobito zaštićenih biljnih vrsta.

Mjere zaštite krajobraza

11. Pristupne puteve graditi kao makadamske ceste bez asfalta.
12. Nakon završetka izvođenja građevinskih radova lokaciju zahvata urediti prema projektu krajobraznog uređenja.
13. Periodički provoditi kontrolu uređenja lokacije zahvata tj. da li se uređenje izvodi u skladu s rješenjima iz projekta krajobraznog uređenja.

Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine

14. Tijekom obavljanja pripremnih i zemljanih radova te tijekom gradnje provoditi arheološki i konzervatorski nadzor.
15. U slučaju pronalaska arheoloških nalaza ili nalazišta prekinuti radove i o tome obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

Mjere zaštite od buke

16. Bučne radove obavljati tijekom dana, a samo u izuzetnim slučajevima, ukoliko to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.
17. Miniranje smije obavljati samo za to ovlaštena tvrtka prema pravilima struke. Miniranje se smije obavljati u vremenu do 08:00 do 17:00 h prema prethodnom dogovoru s predstavnicima Općine Orebić.

Mjere za sprečavanje i ublažavanje posljedica ekološke nesreće

18. Na gradilištu osigurati priručna sredstva (materijali za upijanje: piljevina i sl.) za brzu intervenciju u slučaju izlivanja motornog ulja ili ulja iz hidrauličke strojeva.

1.3. Mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže tijekom korištenja zahvata

Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže/mjere zaštite ornitofaune

1. Program praćenja vrsta ptica koje predstavljaju ciljeve očuvanja najbližih područja ekološke mreže treba biti uključen u program praćenja ornitofaune.
2. Nakon prve godine monitoringa (operativna faza) obavezno je evaluirati rezultate programa praćenja ornitofaune te po potrebi, u suradnji s tijelom državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode, izmijeniti uvjete rada vjetroagregata.
3. Ukoliko rezultati praćenja stanja ornitofaune pokažu da oko pojedinih vjetroagregata dolazi do većeg mortaliteta ili je uočena promjena u preletima, u dogovoru s tijelom državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode, obavezno uskladiti režim rada i provesti dodatne mjere zaštite.

Mjere zaštite tla

4. Osigurati zbrinjavanje svih vrsta otpada.
5. Otpad ne smije ostati na lokaciji zahvata.

Mjere zaštite od buke

6. S ciljem provjere kvalitete projekta i karakteristika instaliranih vjetroagregata, nakon puštanja vjetroelektrane u rad izmjeriti buku na referentnim točkama uz najizloženije stambene kuće naselja Borje, Doci, Golubinica, Podobučje, Potomje, Zakamenje i Zakotarac.
7. Na temelju rezultata mjerenja buke, utvrđene ocjenske razine buke usporediti s zakonski propisanim dopuštenim vrijednostima za dnevno i noćno razdoblje. Za slučajeve prekoračenja propisanih razina buke poduzeti mjere zaštite i regulirati zvučnu snagu vjetroagregata kako bi ocjenske razine buke bile u granicama propisanih vrijednosti. Po završetku probnog rada izraditi plan upravljanja bukom („noise management plan“).
8. Vjetroagregate održavati prema uputama proizvođača kako pri radu ne bi došlo do povećane emisije buke.
9. Nakon puštanja u rad nove opreme, mjerenjem provjeriti utjecaj buke koja se javlja u okolišu kao posljedica njenog rada.

Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine

10. Omogućiti pristup postojećim lokalitetima kulturne baštine u cilju njihovog eventualnog istraživanja, dokumentiranja i slično.

1.4. Mjere zaštite okoliša nakon prestanka korištenja zahvata

1. U slučaju demontaže, odnosno uklanjanja vjetroelektrane s lokacije, izraditi potrebnu dokumentaciju, uključujući projekt sanacije krajobraza (glavni projektant mora biti stručnjak krajobrazni arhitekt) sukladno tada važećim propisima i zatečenoj situaciji na lokaciji.

2. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE S PLANOM PROVEDBE

2.1. Program praćenja buke

Program praćenja buke tijekom rada zahvata provoditi prema planu upravljanja bukom okoliša. Mjerenje mora provoditi ovlaštena pravna osoba uz korištenje ISO 17025 umjerene mjerne opreme.

2.2. Program praćenja ornitofaune

Praćenje utjecaja rada zahvata na populacije ptica provoditi najmanje tijekom prve dvije godine nakon puštanja zahvata u rad. Praćenjem je potrebno obuhvatiti cijeli godišnji ciklus ptica (sezonu gniježđenja, proljetnu i jesensku selidbu te zimovanje) tijekom kojeg je potrebno osigurati najmanje jedan izlazak na teren mjesečno. Potrebno je povećati broj terenskih izlazaka tijekom gniježđenja vrsta suri orao i zmijar, kao i tijekom proljetnih i jesenskih migracija. Metodu monitoringa potrebno je prilagoditi ekologiji vrsta ptica.

1. **Praćenje lokalne zajednice ptica gnjezdarica** se sastoji od izvođenja transekata na istoj trasi i na isti način kao za vrijeme istraživanja „nultog stanja“ (obrađeno u Studiji o utjecaju na okoliš vjetroelektrane Bila Poča, APO d.o.o., srpanj 2011). Transekte obavljati najmanje dva puta godišnje, i to prvi sredinom travnja (od 10. do 20. travnja) i drugi sredinom svibnja (od 10. do 20. svibnja). Transekte obaviti po stabilnom vremenu bez oborina i jačeg vjetera. Ukoliko se tijekom izvođenja transekta vrijeme pokvari, potrebno je cijeli transekt ponoviti drugi dan, opet u jutarnjim satima. Rezultate transekata usporediti s rezultatima transekata provedenih tijekom terenskih istraživanja „nultog stanja“ za potrebe Studije o utjecaju na okoliš i utvrditi postoje li bitne razlike. Na osnovi toga treba utvrditi postoji li stvarni utjecaj zahvata na lokalnu zajednicu ptica, ako postoji kakav je i koliki te na koje vrste ptica djeluje.
2. **Praćenje preletničkih i zimujućih populacija ptica** se obavlja tijekom cijele godine što znači da se tijekom cijele godine, sukladno godišnjem ciklusu ptica, mora rasporediti minimalno deset terenskih istraživanja kako bi bili obuhvaćeni jesenja i proljetna migracija, gniježđenje i poslijegniježdeća disperzija te zimovanje. Svaki terenski izlazak mora biti najmanje dvodnevni, a mora uključivati i noćne vrste ptica. Tijekom tih istraživanja, u jutarnjim satima, treba provesti transekt u dužini od najmanje dva kilometra. Nakon transekta potrebno je posjetiti i pregledati sva područja kroz koja nije prošao transekt. Plohu je potrebno pregledati i tijekom noći kako bi se utvrdila prisutnost noćnih vrsta. Isti postupak treba provesti na svakom od najmanje

deset dvodnevnih terenskih izlazaka. Pri planiranju transektu i ostalih obilazaka obuhvatiti sva staništa.

3. **Praćenje prisutnosti, ponašanja i stradavanja* osjetljivih vrsta na području obuhvata zahvata** (*preporuka: Plan za traženje ostataka stradalih ptica izraditi prema preporukama navedenim u Scottish Natural Heritage, 2005., ili drugim relevantnim izvorima). Metode praćenja osjetljivih vrsta treba posebno prilagoditi prema vrstama: suri orao, zmijar, sivi sokol, škanjac osaš i ždral.

Drugi dio monitoringa obuhvaća bilježenje aktivnosti ptica oko vjetroagregata. Kod svakog pojedinog vjetroagregata aktivnost se bilježi kroz pola sata. U tom se razdoblju za svaku opaženu pticu bilježi vrsta, broj primjeraka i ponašanje (leti, hoda, miruje) a u slučaju leta, smjer leta, udaljenost od vjetroagregata te visina preleta u odnosu na vjetroagregat (ispod nivoa elisa, u visini elisa, na rubu dohvata elisa, iznad vrha elise) te se općenito bilježi visina preleta. Područje oko vjetroagregata pretražuje se u potrazi za povrijeđenim ili uginulim pticama te se za svaku pticu bilježi vrsta, položaj, stanje, procijenjeno vrijeme ugibanja i dr. Ukoliko rezultati praćenja stanja ornitofaune pokazuju da zahvat, odnosno pojedini vjetroagregati, imaju negativan utjecaj na ornitofaunu, u dogovoru sa središnjim tijelom državne uprave nadležnim za poslove zaštite prirode, uskladiti režim rada: prilagođavanje i/ili ograničavanje rada vjetroagregata u vrijeme najveće aktivnosti, osobito za vrijeme proljetnih i jesenskih migracija kao i dnevnih migracija prema lovnom staništu. Rezultate i analizu svih aktivnosti praćenja stanja ornitofaune treba uredno bilježiti i dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite prirode. Ovisno o rezultatima provedenog dvogodišnjeg monitoringa, odredit će se da li je potrebno nastaviti praćenje ornitofaune.

2.3. Program praćenja šišmiša

Praćenje utjecaja rada zahvata na faunu šišmiša provoditi najmanje tijekom prve dvije godine nakon puštanja zahvata u rad, kako bi se utvrdio direktan utjecaj (smrtnost) na postojeću populaciju šišmiša kao i eventualne promjene na širem području, a koje bi mogle nastati uslijed rada zahvata. Praćenje je potrebno provoditi minimalno u razdoblju od ožujka do listopada s minimalno četiri terenska dana mjesečno, u okviru kojih je potrebno:

- utvrditi smrtnost šišmiša – u radijusu jednakom visini vjetroagregata, a svakako ne manjem od 70 m oko pojedinog vjetroagregata pretražiti područje ispod svakog vjetroagregata (kombinirati s praćenjem aktivnosti šišmiša pomoću ultrazvučnog detektora koje je potrebno provesti u noći prije pretraživanja). U slučaju pronalaska mrtvog šišmiša zabilježiti vrstu šišmiša, GPS poziciju svake stradale jedinke, položaj i udaljenost u odnosu na okolne vjetroagregate, stanje trupa, tip ozljede,
- pratiti migracije – vizualno promatranje započeti u popodnevnom satima, od sumraka nastaviti praćenje ultrazvučnim detektorom tijekom čitave noći u kombinaciji s hvatanjem mrežama, a moguće je koristiti i telemetrijsko praćenje i druge metode,
- pratiti stanje kolonija šišmiša u Višičinoj jami. S obzirom na to da se pretpostavlja da zimska kolonija dugokrilog pršnjak dolazi većim dijelom sa kopna, a prstenovanje velikog potkovnjaka u doba porodiljne kolonije nije prihvatljivo ovu metodu možemo isključiti prilikom monitoringa. Također, određeni broj ženki velikog potkovnjaka iz Višičine jame potrebno je telemetrijski pratiti tijekom perioda laktacije.

Rezultate i analizu svih aktivnosti praćenja stanja faune šišmiša uredno bilježiti i dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite prirode. Ovisno o rezultatima provedenog dvogodišnjeg monitoringa, odrediti da li je potrebno nastaviti praćenje faune šišmiša.

2.4. Ekološka mreža Republike Hrvatske

Program praćenja vrsta ptica koje predstavljaju ciljeve očuvanja područja ekološke mreže – međunarodno važna područja za ptice treba biti uključen u program praćenja ornitofaune.

- II. *Nositelj zahvata, Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku, dužan je osigurati provedbu mjera iz točke I. ove izreke.*
- III. *O rezultatima praćenja stanja okoliša nositelj zahvata, Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku, dužan je podatke dostavljati nadležnom županijskom tijelu za zaštitu okoliša i Agenciji za zaštitu okoliša na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.*
- IV. *Nositelj zahvata, Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovoga rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koji prileži u spisu predmeta.*
- V. *Ovo rješenje prestaje važiti ukoliko se u roku od dvije godine od dana konačnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.*
- VI. *Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.*
- VII. *Sastavni dio ovog rješenja je grafički prilog – Idejno rješenje vjetroelektrana Bila Ploča.*

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku, Vukovarska 17, podnio je 11. srpnja 2011. Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš vjetroelektrane Bila Ploča. U zahtjevu je naveo podatke i priložio dokumente i dokaze prema odredbama članka 6. i članka 7. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), kao što su:

- Mišljenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Uprave za prostorno uređenje, (KLASA: 350-02/10-02/7, URBROJ: 531-06-10-3 od 11. svibnja 2010.) da je zahvat planiran dokumentima prostornog uređenja;
- Mišljenje Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode da je za zahvat potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu s ocjenom drugih pogodnih mogućnosti (KLASA: 612-07/10-01/851, URBROJ: 532-08-03/1-10-04 od 29. lipnja 2010.);
- Studiju o utjecaju predmetnog zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Studija) koju je prema narudžbi nositelja zahvata u skladu s odredbom članka 75. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, izradio ovlaštenik APO d.o.o. iz Zagreba, koji ima ovlaštenje Ministarstva za izradu studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/10-08/179, URBROJ: 531-14-1-1-06-10-2 od 16. studenoga 2010.) Ovlaštenik je u ime nositelja zahvata sudjelovao u predmetnom postupku na propisani način i prema propisanim ovlastima. Studija je izrađena u srpnju 2011. godine. a dopunjena u svibnju i lipnju 2012. godine. Voditelj izrade Studije je mr.sc. Hrvojka Šunjić, dipl. ing. biologije-ekologije.

O zahtjevu nositelja zahvata, sukladno članku 8. stavak 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), je na propisani način informirana javnost i zainteresirana javnost objavom informacije o zahtjevu na službenim stranicama Ministarstva dana 15. srpnja 2011. godine (KLASA: UP/I 351-03/11-02/56, URBROJ: 531-14-1-07-11-2).

Radi sudjelovanja u predmetnom postupku, slijedom odredbe članka 77. stavka 1. Zakona Odlukom (KLASA: UP/I 351-03/11-02/56, URBROJ: 531-01-11-7) od 5. rujna 2011. godine (u spisu predmeta) imenovano je Savjetodavno stručno povjerenstvo u postupku procjene utjecaja na okoliš vjetroelektrane Bila Ploča (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

Ministarstvo je 15. srpnja 2011. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I 351-03/11-02/56, URBROJ: 531-14-1-07-11-3), a zamolbom za pravnu pomoć (KLASA: UP/I 351-03/11-02/56, URBROJ: 531-14-1-07-11-4) od 15. srpnja 2011. godine povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije. Javna rasprava održana je u razdoblju od 10. kolovoza 2011. do 08. rujna 2011. godine. Prema Izvješću o održanoj javnoj raspravi (KLASA: 351-01/11-01/46, URBROJ: 2117/1-23/1-13-11-11, od 3. listopada 2011.) zaprimljene su primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti na Studiju (Hrvatsko društvo za zaštitu ptica, dr.sc. Oleg Grgurević, Udruga za biološka istraživanja BIOM, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Dubrovačko-neretvanske županije, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije) koje se, u bitnom, odnose na neusklađenost zahvata s prostorno planskom dokumentacijom, utjecaj zahvata na ornitofaunu i krajobraz.

Povjerenstvo je održalo tri sjednice. Na prvoj sjednici održanoj 10. listopada 2011. godine u Malom Stonu Povjerenstvo je nakon rasprave procijenilo da Studija, u bitnom, sadrži elemente za donošenje ocjene o prihvatljivosti zahvata, ali da ju u nekim dijelovima treba ispraviti i dopuniti prema uputi Povjerenstva. Povjerenstvo je na drugoj sjednici održanoj 9. veljače 2012. u Zagrebu zatražilo od nositelj zahvata da Studiju dopuni varijantnim rješenjima u skladu s prostorno planskom dokumentacijom te je sjednica prekinuta. Na nastavku sjednice održanom 25. svibnja 2012. godine u Zagrebu Povjerenstvo je prihvatilo varijantno rješenje koje se odnosi na smanjenje obuhvata zahvata. Na trećoj sjednici održanoj 12. lipnja 2012. godine u Zagrebu Povjerenstvo je razmotrilo mišljenja nadležnih tijela izložena putem svojih predstavnika, dorađenu Studiju, izvješće o provedenoj javnoj raspravi i izložene primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti te očitovanje nositelja zahvata koje je dao putem izrađivača studije – ovlaštenika. Povjerenstvo je u skladu sa člankom 17. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i ekološku mrežu i predložilo mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja ekološke mreže i program praćenja stanja okoliša i ekološke mreže, a koje prileži spisu.

Predmetni zahvat, u bitnom, je obrazložen kako slijedi: Zahvat koji obrađuje predmetna Studija o utjecaju na okoliš je vjetroelektrana Bila Ploča. Lokacija zahvata se nalazi na području Dubrovačko-neretvanske županije u Općini Orebić, na brdskom lancu koji se proteže u smjeru sjeverozapad-jugoistok i to od brda Sv. Juraj, preko brda Crvena zemlja do brda Goli brig. Vjetroelektrana Bila Ploča planirana je Idejnim rješenjem kako slijedi:

- šest vjetroatregata u klasi snage do 2,5 MW, s pripadajućim servisnim/manipulativnim površinama
- pristupni put do same lokacije i interni pristupni putevi do pozicija svakog od vjetroatregata, ukupne duljine od oko 5.500 m, širine do 5 m, u koridoru do 10 m
- podzemni elektroenergetski kabelski rasplet
- transformatorska stanica TS 110/x kV ili rasklopna stanica 35 kV za priključak vjetroelektrane na električnu mrežu (varijantna rješenja)
- priključak na postojeći 110 kV dalekovod TS Ston – TS Blato (Korčula) kojim se vjetroelektrana spaja na elektroenergetski sustav ili priključak na postojeći 35 kV dalekovod (DV) TS Pijavičino (Ston) – TS Zamošće (Blato na Korčuli) (varijantna rješenja).

Konačni tip vjetroatregata bit će određen u Glavnom projektu prema mogućnostima dobave tehnologije i uvjetima priključka na mrežu.

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 06/03, 03/05, 03/06, 7/10 i 4/12) predložene su potencijalne lokacije vjetroelektrana u zaleđu kopnenog dijela Županije i na poluotoku Pelješcu, među kojima je i potencijalna lokacija Bila Ploča u Općini Orebić. Sukladno prostorno planskim odredbama koje određuju potencijalne makrolokacije vjetroelektrana na području Dubrovačko-neretvanske županije i smjernice za određivanje lokacija vjetroelektrana, a uvažavajući rezultate obavljenih terenskih istraživanja ornitofaune, prvotno Idejno rješenje zahvata s 11 vjetroagregata je izmijenjeno, a obuhvat zahvata je smanjen jer se odustalo od vjetroagregata koji su planirani na sjevero-zapadnom dijelu područja.

Izmijenjeni obuhvat zahvata temelji se i na tumačenju odrednica Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije koje je izdao Zavod za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije (dokument KLASA: 350-01/12-01/39, URBROJ: 2117/1-21/1-12-2 od 4. svibnja 2012.) a kojim se ističe da lokacija vjetroelektrane Bila Ploča prikazana u grafičkom dijelu Prostornog plana nije strogo definirana te se dopuštaju izvjesna odstupanja njenih granica. Ta odstupanja mogu biti rezultat prilagodbe pozicija stupova vjetroagregata konfiguraciji terena i u cilju boljeg korištenja vjetroenergije, kao i odmicanja od naselja, infrastrukturnih koridora, poljoprivrednih površina, zaštićenih dijelova prirode i sl., a na temelju detaljnih istraživanja na lokaciji. Istim tumačenjem smatra se da je moguće izvršiti određene korekcije, odnosno povećanje obuhvata predmetne lokacije vjetroelektrane kako bi se postigla minimalna površina kojom bi se opravdala investicija, s time da se površinom ne zadire u migracijski koridor za ptice, a što će se provjeriti u postupku procjene utjecaja na okoliš.

Uvažavajući navedeno, izrađeno je varijantno rješenje zahvata sa šest vjetroagregata koje se ocjenjuje kao prihvatljivije za predloženu lokaciju.

Zahvat je planiran i Prostornim planom uređenja Općine Orebić (Službeni glasnik Općine Orebić, brojevi 2/08 i 7/12).

Aktivnosti na pripremi gradilišta i izvođenje radova utjecat će na tlo, kakvoću zraka i razinu buke u bližoj okolici zahvata. Povećana razina prašine i buke je privremenog karaktera i predstavlja kratkotrajan utjecaj koji se iskazuje gotovo isključivo na području uže lokacije zahvata. Tijekom građenja može doći do izlivanja strojnih ulja ili goriva iz mehanizacije, a nastajat će neopasni i opasni otpad od ostataka građevnog materijala i ambalaže te komunalni otpad.

Privremeni gubitak biljnih zajednica i narušavanje staništa vezani su za radni pojas za postavljanje vjetroagregata te osposobljavanje pristupnih puteva i servisnih površina. Terenskim istraživanjem flore, na lokaciji zahvata je utvrđeno devet biljnih vrsta koje pripadaju kategoriji strogo zaštićenih biljnih vrsta prema *Pravilniku o proglašavanju divljih svojti zaštićenim i strogo zaštićenim* (Narodne novine, broj 70/05 i 138/08). Zastupljene su na raznolikim tipovima staništa s većim brojem jedinki u populaciji tako da im ne prijeti opasnost od nestajanja te se utjecaj ocjenjuje kao mali.

Tijekom izvođenja radova može doći do direktnog utjecaja na one vrste ptica koje se zbog gniježđenja ili potrage za hranom zadržavaju na tlu. Ovi utjecaji vremenski su ograničenog trajanja te se procjenjuje da će intenzitet biti kratkotrajan i lokalnog karaktera. Izvođenjem radova izvan razdoblja gniježđenja ptica utjecaj se dodatno može umanjiti te su propisane mjere ublažavanja tijekom pripreme i građenja zahvata.

Tijekom izvođenja radova, prvenstveno pristupnih puteva, moguć je utjecaj na šišmiše, odnosno na lovno stanište pojedinih vrsta šišmiša. Rezultati transekata na istraživanoj lokaciji Bila Ploča pokazali su izuzetno malu aktivnost šišmiša, a šumske sastojine na širem području zahvata su u najvećoj mjeri degradirane i ne predstavljaju idealno stanište vrstama šišmiša koji love u šumama te se procjenjuje da neće biti negativnog utjecaja.

Zahvat u zoni Bila Ploča fizički će promijeniti sliku krajobraza jer će biti u kontrastu s okolnim prirodnim krajobrazom te će promijeniti njegov strukturni uzorak, slikovitost i dojam prirodnosti. Gubitak i osiromašenje prirodnih karakteristika i vizualnih kvaliteta bit će izražen tijekom gradnje, posebno kod pristupnih puteva koji će biti izvedeni u širini od 5 m, u koridoru do 10 m, osim na dionicama gdje će zbog konfiguracije terena i potrebne sigurnosne širine biti izvedeni u širem koridoru. Pristupni putevi koji su planirani na dijelovima prekrivenim vegetacijom, osobito dio sa sjeverne strane brda, imat će najveći vizualni utjecaj na krajobraz.

Tijekom ljeta 2010. godine obavljena su terenska istraživanja s ciljem identifikacije svih sačuvanih kulturno-povijesnih vrijednosti u određenom koridoru planiranih vjetroagregata, odnosno do 1 km uokolo predmetnog zahvata. Sa stajališta zaštite kulturne baštine, odnosno utjecaja predmetnog zahvata na arheološke i sakralne lokalitete, procjenjuje se da je planirani zahvat prihvatljiv pod uvjetom provođenja propisanih mjera zaštite.

Provedena računska analiza širenja buke pokazuje da će razine buke, unatoč konzervativno odabranim faktorima koji utječu na prigušenje buke, biti niže od dopuštenih. Nakon puštanja vjetroelektrane u rad, rezultate računske analize treba provjeriti mjerenjem buke na referentnim točkama potencijalnoj buci najizloženijih zaseoka: Borje, Doci, Golubinica, Podobuče, Potomje, Zakamenje i Zakotarac, prema propisanim mjerama zaštite od buke i programu praćenja buke.

Terenskim istraživanjem ornitofaune, u razdoblju od veljače do studenog 2004. godine, zabilježeno je 84 vrsta ptica. Istraživanjem je obuhvaćeno šire područje – ploha Mokalo, na kojoj gnijezde 42 vrste ptica, a tome se može pridodati i vrstu zviždak koji se vjerojatno gnijezdi te surog orla i sivog sokola koji se gnijezde izvan plohe, ali im je ploha unutar teritorija u kojem love u sezoni gniježđenja. Među gnjezdaricama je oko 21 vrsta selica, zimovalica je samo 13 vrsta, a oko 23 vrsta su preletnice. Pri planiranju zahvata usvojene su preporuke istraživanja ornitofaune koje su upućivale na to da se vjetroagregati ne smiju postavljati na sjevernom lancu brda, od brda Supine u smjeru jugoistoka prema Donjoj Bandi. Time je značajno smanjen rizik za stradavanje surih orlova, zmijara, škanjaca osaša i ždralova. Dodatno su, tijekom izrade Studije obavljene konzultacije u vezi rezultata ornitoloških istraživanja te je na temelju zaključaka izmijenjeno idejno rješenje zahvata. Idejnim rješenjem koje uključuje šest vjetroagregata, a koje se razmatra u završnoj verziji studije, odustalo se od vjetroagregata 1, 2, 3, 4, 5 i 6 planiranih na brdu Osoje i Bila Ploča (jedan vjetroagregat dodan je na krajnjem jugooistočnom dijelu zahvata). Time je obuhvat zahvata odmaknut u smjeru jugoistoka od koridora preleta osjetljivih vrsta ptica te se može isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja. To pokazuje i priložen grafički prilog na kojem su ucrtani preleti osjetljivih vrsta ptica suri orao, zmijar, sivi sokol, škanjac osaš i ždral. Preleti su zabilježeni tijekom istraživanja na kojima je ostvareno ukupno 30 čovjek/dana terenskog dana rada s prosječno 15 sati promatranja dnevno, što ukupno iznosi oko 450 sati dnevnog promatranja ptica.

U pogledu utjecaja na vrstu zmijar treba istaknuti da se područje na kojem lokalni zmijari obavljaju najveći dio svoje aktivnosti nalazi južno od planiranih vjetroagregata tako da je mogućnost kolizije svedena na najmanju moguću mjeru. Hranilište zmijara se nalazi na južnim obroncima brda Bila Ploča i Osoje na kojima se ne planiraju vjetroagregati. Tijekom istraživanja ukupno je zabilježeno šest preleta. U pet slučajeva letjela je jedna ptica, a u jednom slučaju su letjele dvije odrasle ptice koje su u letu hranile juvenilnog ptića izleženog tog ljeta. Svi su se ti preleti, barem većim dijelom, odvijali na visini manjoj od 200 m. Istočno od crte koridora zabilježen je prelet jedne ptice na padinama ispod brda Osoje te se zbog predostrožnosti odustalo od vjetroagregata planiranog na tom brdu.

U pogledu utjecaja na vrstu sivi sokol, rezultati terenskih istraživanja ukazuju na to da je tijekom istraživanja sivi sokol na plohi Mokalo (širi obuhvat zahvata) bio prisutan samo jedanput kada je preletjela jedna ptica. Istočno od predložene crte koridora (obuhvat zahvata sa šest vjetroagregata) nije zabilježen niti jedan prelet te se procjenjuje da neće biti utjecaja.

Na istraživanoj plohi je zabilježeno ukupno šest preleta surog orla, i to pet puta prelet jedne ptice, a jedan put prelet jednog odraslog i jednog mladog orla. Od tih šest preleta, pet ih je bilo zapadno od predložene crte koridora, a jedan istočno od nje. Taj jedan prelet odvijao se na visini od oko 100 m iznad tla, a ptica je letjela nad južnim padinama između pozicija planiranih vjetroagregata i mora. Prelet nije ugrožen planiranom vjetroelektranom. U zaštitnim mjerama koje su donesene na temelju istraživanja, jasno je navedeno da ova vrsta veliku većinu aktivnosti koristi u zapadnom dijelu plohe i zbog toga je traženo (i kroz novo Idejno rješenje uvaženo) izmještanje vjetroagregata iz tog dijela plohe. S obzirom da je investitor u novoj varijanti zahvata tu mjeru poštovao, procjenjuje se da zahvat neće imati utjecaja na surog orla.

Za vrstu škanjac osaš zabilježen je samo jedan, ali složen prelet velikog jata od oko 60 ptica. Ptice su doletjele iz smjera sjevera u predvečerje, kružile su oko brda Supine i na kraju sletjele u borov šumarak na noćenje. Rano drugo jutro su bez kruženja odletjele u smjeru juga, preko mora. Brdo Supine jedino je mjesto na plohi Mokalo na kojoj je zabiležena ova vrsta. Dakle, istočno od predložene crte koridora (obuhvat zahvata sa šest vjetroagregata) nije zabilježen niti jedan prelet te se procjenjuje da neće biti utjecaja.

Zabilježena su ukupno tri preleta jata ždralova preko brda Supine. Brdo Supine su preletjeli na visini između 40 i 100 m. Izvan koridora ova tri preleta na plohi nije zabilježen niti jedan prelet. Dakle, istočno od predložene crte koridora (obuhvat zahvata sa šest vjetroagregata) nije zabilježen niti jedan prelet te se procjenjuje da neće biti utjecaja.

Kroz projekt Očuvanje i održivo korištenje biološke i krajobrazne raznolikosti na dalmatinskoj obali putem održivog razvitka obalnog područja (COAST) izrađena je „Valorizacija biološke raznolikosti područja Dalmacije i okvirna procjena prihvatljivosti za izgradnju vjetroelektrana“ kojom je obuhvaćeno demonstracijsko područje cijelog poluotoka Pelješca koje je obrađeno kao regija, dok se prethodno obrazloženi podaci odnose za lokalitet plohe Mokalo unutar koje se planira zahvat. Izmjenama idejnog rješenja uvaženi su rezultati istraživanja na lokaciji zahvata, odustalo se od vjetroagregata za koje se procijenilo da bi mogli značajnije utjecati na osjetljive vrste ptica, a što je istaknuto i kroz zonaciju COAST područja.

Terenska istraživanja šišmiša obavljena su u razdoblju od veljače do studenog 2009. godine. Rezultati istraživanja pokazuju da je na lokaciji zahvata prisutan mali broj vrsta s malim brojem jedinki, a rezultati transekata pokazali su izuzetno malu aktivnost šišmiša. Lokacija zahvata se nalazi izvan mogućih migracijskih ruta šišmiša između poznatih važnih područja te se procjenjuje da zahvat neće imati negativan kumulativan utjecaj na šišmiše, odnosno utjecaj na gubitak odnosno promjenu staništa zone zaštite.

Vjetroagregati su visoki objekti, relativno malog volumena, ali ipak mogu zaklanjati svjetlost, odnosno stvarati sjenu u okolici. Kad su u pogonu može doći do neugodnog treperenja sjene koje je uočljivo na udaljenostima do 10 promjera rotora. U slučaju najbližih postojećih naselja koja se nalaze na udaljenostima većim od 500 m, na nižim nadmorskim visinama (u poljima), procjenjuje se da zbog konfiguracije terena zasjenjivanje i treperenje uzrokovano radom vjetroelektrane neće imati negativnog utjecaja.

Vijek trajanja opreme predviđa se na oko 20 godina, a nakon toga se oprema može obnoviti ili potpuno ukloniti s lokacije. U tom slučaju će se, prema tada važećoj zakonskoj regulativi i stanju okolnog područja prilagoditi mjere i aktivnosti na zaštiti okoliša, a prostor sanirati prema izrađenoj dokumentaciji.

Do ekološke nesreće pri radu može doći uslijed otkidanja lopatice ili rušenja vjetroagregata, izlivanja ulja, maziva ili zapaljivih tekućina, kao i udara munje i pojave požara te zaleđivanja lopatica vjetroagregata. Preventivna zaštita od ekološke nesreće uzeta je u obzir pri projektiranju zahvata i tehnologije, a kroz mjere zaštite okoliša propisani su mehanizmi za njeno sprečavanje.

Zahvat se planira unutar područja ekološke mreže HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac – međunarodno važno područje za ptice. Od osam vrsta ptica koje su istaknute kao cilj očuvanja područja HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac, na lokaciji zahvata tijekom terenskih istraživanja uočeno je njih sedam i to: sredozemni galeb (*Larus audouinii*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), ušara (*Bubo bubo*), zmijar (*Circaetus gallicus*), sivi sokol (*Falco peregrinus*) i eja strnjara (*Circus cyaneus*). Obuhvat zahvata se nalazi jugoistočno od područja ekološke mreže HR2001137 Koridor Palagruža – Lastovo – Pelješac za koje nema posebno navedenih vrsta kao ciljeva očuvanja, već je to područje preleta ptica, od kojih su najvažnije škanjac osaš (*Pernis apivorus*) i ždral (*Grus grus*). U blizini zahvata nalaze se važna područja za divlje svojte i stanišne tipove HR2000290 Pelješac – Orebić – Trpanj i HR3000426 Lastovski i Mljetski kanal, za koje se ne očekuje značajan negativni utjecaj zahvata.

Ministarstvo je u daljnjem postupku razmotrilo mišljenje Povjerenstva, primjedbe, prijedloge i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti i očitovanje nositelja zahvata putem izrađivača studije na iste. Slijedom razmotrenoga i primjenom važećih propisa koji se odnose na predmetni zahvat, na temelju svega navedenog, Ministarstvo je utvrdilo da zbog neutemeljenosti nije moguće prihvatiti sljedeće primjedbe, prijedloge i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti izložene tijekom javnog uvida:

- Primjedbe koje se odnose na nedostatna istraživanja i metodologiju procjene utjecaja vjetroelektrane na ornitofaunu se ne prihvaćaju jer su sva terenska istraživanja, obavljena prije izrade studije o utjecaju na okoliš, proveli stručnjaci, te je u studiji dana konačna procjena utjecaja zahvata na okoliš i ciljeve očuvanja ekološke mreže na temelju kojih su propisane mjera ublažavanja također temeljene na stručnom mišljenju i rezultatima terenskih istraživanja na predmetnoj lokaciji. Sva istraživanja provedena su na širem području zahvata, a na temelju rezultata istraživanja i uvažavajući prostorno-planske smjernice obuhvat zahvata je smanjen. Iako su terenska istraživanja ornitofaune provedena 2004. godine, dakle u vrijeme prije donošenja preporuka od strane nadležnog Ministarstva – „Smjernice za izradu studije o utjecaju na okoliš za vjetroelektrane“, istraživanja su provedena sukladno iskustvu i praksi priznatih hrvatskih ornitologa, Zavoda za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Pri planiranju zahvata i izradi varijantnih rješenja usvojene su i preporuke istraživanja ornitofaune koje su upućivale na to da se vjetroagregati ne smiju postavljati na sjevernom lancu brda, od brda Supine u smjeru jugoistoka prema Donjoj Bandi. Time je značajno smanjen rizik za stradavanje surih orlova, škanjaca osaša i ždralova. Dodatno su, tijekom izrade Studije obavljene konzultacije u vezi rezultata ornitoloških istraživanja te je izmijenjeno idejno rješenje zahvata i odustalo se od vjetroagregata 1, 2, 3, 4, 5 i 6 koji su bili planirani na brdu Bila Ploča i Osoje. Idejno rješenje koje je prihvaćeno uključuje šest vjetroagregata čime je obuhvat zahvata odmaknut u smjeru jugoistoka od koridora preleta ptica. U odnosu na prvotno idejno rješenje koje je razmatrano u Studiji o utjecaju na okoliš (11 vjetroagregata), izmijenjenim idejnim rješenjem (šest vjetroagregata) još je više povećana udaljenost najbližeg vjetroagregata od selidbenog puta za ptice, odnosno koridora koji predstavlja područje ekološke mreže Republike Hrvatske. S obzirom na to da se kod definiranja zahvata odustalo od zapadnog/sjeverozapadnog dijela plohe (upravo područje koje je ornitološki najvažnije), površina na kojoj će biti raspoređeni vjetroagregati je sada daleko manja čime je i utjecaj umanjen.
- Primjedbe koje se odnose na neusklađenost s prostorno-planskom dokumentacijom odnosno krajobraz ne prihvaćaju se jer je u pogledu prostorno-planskih smjernica da lokacije vjetroelektrana ne smiju biti vidljive s mora iz akvatorija Pelješkog kanala, utvrđeno da takvu smjernicu nije moguće postići s obzirom na planom određenu zonu zahvata i s obzirom na tehničke značajke vjetroagregata. Navedena smjernica nije određena u Izmenama i dopunama Odluke o donošenju izmjena i dopuna Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Orebić (Službeni glasnik Općine Orebić broj 7/12) od 14. kolovoza 2012. godine.

Povjerenstvo je Ministarstvu na uvid dostavilo i izjave člana Povjerenstva koji su glasovali protiv mišljenja, a radi provedbe postupka prema članku 18., stavak 2. Uredbe. Prema ocjeni člana Povjerenstva za područje krajobraza izgradnja vjetroelektrana nije prihvatljiva za okoliš s obzirom da će uzrokovat izrazite strukturne promjene u krajobrazu i u potpunosti promijeniti karakter dijela poluotoka Pelješca što će smanjiti privlačnost krajobraza i koja može dugoročno imati negativan utjecaj na razvoj turizma ovog područja. Planirana vjetroelektrana vidljiva je s vrlo širokog morskog područja kao i s otoka Korčule. Ministarstvo je razmotrilo navode člana Povjerenstva te utvrdilo sljedeće: Za zahvat se planira postavljanje šest vjetroagregata u klasi snage do 2,5 MW uz osposobljavanje pristupnog puta do same lokacije i internih pristupnih puteva do pozicija svakog od vjetroagregata, ukupne duljine od oko 5.500 m, širine do 5 m, u koridoru do 10 m. Degradacija dijela poluotoka Pelješca koja će biti uzrokovana izgradnjom planiranog pristupnog puta odnosi se isključivo na dijelove same ceste i dijelove terena potrebne za utovarno-istovarne prostore za manipulaciju opremom. Prijedlog trase pristupnog puta u određenom dijelu prati izohipse. Degradacija će se dogoditi u dijelovima podnožja brda na kojemu se planira zahvat u dijelu spajanja na postojeću lokalnu cestu i u dijelovima hrpta brda, koji nisu vidljivi iz podnožja. Hrptovi brda na kojemu se planira predmetna vjetroelektrana čine dio šireg jednako razvijenog područja u kojemu dominiraju vrhovi većih nadmorskih visina. Dakle, radi se o lokalnoj degradaciji dijela terena u zoni zahvata, neposredno uz postojeću prometnicu, a ne o utjecaju na šire područje poluotoka.

Vezano za pristupne puteve određeno je da se isti izrađuju kao makadamski bez betoniranja kako bi se smanjio negativni utjecaj na krajobraz. Visinski odnosi, nagibi i ekspozicije koje će se zbog ravnjanja terena prilikom izgradnje temelja i platoa izmijeniti narušiti će izgled okolnog terena. Promjene će biti najizrazitije za vrijeme pripreme i građenja, dok će kasnije tijekom korištenja utjecaj s vremenom biti sve manji zbog prirodnog obnavljanja krajobraza. Brzina obnavljanja krajobraza ovisi i o tlu koje će se koristiti prilikom krajobraznog uređenja. Zbog toga će se ukolonjeno tlo iskoristiti razumno te očuvati njegovu produktivnost, na način kako je propisano u mjerama gospodarenja humusnim slojem tla.

U cilju očuvanja značajnih i karakterističnih obilježja krajobraza te održavanja bioloških, geoloških i kulturnih vrijednosti koje određuju njegovo značenje i estetski doživljaj provodit će se mjere zaštite koje se temelje na vrednovanju krajobraza. Također, propisana je izrada Projekta krajobraznog uređenja koji će dati rješenja koja uključuju konzervaciju, rekonstrukciju i sanaciju prostora nakon izvođenja radova na izgradnji zahvata.

Projekt krajobraznog uređenja primjereno mikroklimatskim, ekološkim i topografskim specifičnostima ambijenta, uvjetima lokacije i samog zahvata, funkcionalno i oblikovno rješava elemente uređenja prostora. U projektu krajobraznog uređenja i uređenja prostora zahvaćenih radovima posebno će se obraditi sanacija svih površina obuhvaćenih izgradnjom na način da se okolni prostor vrati u doprirodno stanje uz odgovarajuću završnu obradu pokosa. Korištenjem tradicionalnih i lokalnih materijala (kamen) i ozelenjavanje tih geometrijskih elemenata u skladu s okolnom vegetacijom, uz korištenje autohtonih biljnih vrsta, ublažit će se vizualni kontrast zahvata u odnosu na okolni prostor, a primjenom mjera zaštite krajobraza ali i svih ostalih sastavnica okoliša umanjit će negativan utjecaj na strukturu krajobraza.

Također, prostorno-planskim odredbama (Prostorni plan uređenja Općine Orebić) određeno je da planirane koridore infrastrukture (ceste, elektrovozovi i sl.) treba izvoditi duž prirodne reljefne morfologije, a ukoliko treba izvoditi veće morfološke promjene (nasipi i usjeci) preporučuje se izvedba građevinskih tijela odvojenih od terena kako bi se osigurao dojam cjelovitosti i stopljenosti tj. protočnosti krajobraza.

Kako se zona zahvata nalazi u priobalnom pojasu izloženom pogledima s mora i okolnih otoka, vizualnu izloženost vjetroagregata s otoka Korčule nije moguće izbjeći s obzirom na smještaj lokacije u Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije, kao i u Prostornom planu Općine Orebić.

Smještaj vjetroagregata na bilo kojem dijelu planirane plohe bio bi vidljiv s otoka Korčule tako da taj utjecaj nije moguće izbjeći. Planirani vjetroagregati biti će trajna promjena u prostoru i kao takvu ju nije moguće sanirati nikako drugačije osim demontažom.

U pogledu utjecaja zahvata na razvoj turizma ovog područja neminovno je da razvojni procesi uzrokuju promjene u krajobrazu. Značaj ruralnog turizma ogleda se u postojanju interakcije između poljoprivredne proizvodnje, proizvodnje tradicionalnih proizvoda, prezentacije tradicije, tradicijske gastronomije i turističkih usluga. Primorje ima mnoštvo neiskorištenih resursa koje bi turizam mogao aktivirati, ali ima i preduvjete za razvoj drugih djelatnosti koje su komplementarne ili neovisne (ali kompatibilne) s turizmom, kao što su poljoprivreda, marikultura, proizvodni obrti i tzv. čista industrija u što svakako spadaju vjetroelektrane.

Vinogradi sorte Dingač, kao i svi drugi vinogradi oko planiranog zahvata nalaze se na udaljenostima većim od 500 m te na visinskim udaljenostima preko 300 m. Zbog ovih udaljenosti neće doći do utjecaja na postojeće vinograde niti u pogledu izravne degradacije niti u pogledu vizualne degradacije.

Vjetroagregati i pristupni putevi bit će vidljivi s velike udaljenosti, odnosno šireg područja, uključujući i vidljivost s mora: s Pelješkog kanala, dijela otoka Korčule, Grada Korčule i korčulanskog arhipelaga. Iako to nije u skladu s prostorno-planskim smjernicama za određivanje lokacija vjetroelektrana na području Dubrovačko-neretvanske županije kojima se navodi da vjetroagregati ne smiju biti vidljivi s mora isto nije moguće izbjeći s obzirom na tehničke značajke vjetroagregata. Kako takvu smjernicu nije moguće postići s obzirom na planom određenu zonu zahvata, smjernica nije prenešena u prostorni plan nižeg reda odnosno u Izmjenama i dopunama Odluke o donošenju izmjena i dopuna Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja Općine Orebić.

Ocjena člana povjerenstva iz Konzervatorskog odjela u Dubrovniku odnosi se na negativan utjecaj na promjenu fizionomije i identiteta prirodnih i vizualnih karakteristika prostora. Uvidom u spis predmeta Ministarstvo je utvrdilo da je Konzervatorski odjel u Dubrovniku 5. listopada 2011. godine dostavio Ministarstvu očitovanje (KLASA: 612-08/11-23/2618, URBROJ: 532-04-20/1-ŽB-11-02) u kojem se navodi da je Konzervatorski odjel u Dubrovniku suglasan sa svim elementima kulturne i povijesne baštine kao dijela Studije. Stavkom 5., članak 11. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš određeno je da se članovi povjerenstva koji su predstavnici tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom savjetuju unutar tijela i/ili osoba čiji su predstavnici te svoje mišljenje izlažu sukladno obavljenom savjetovanju. S obzirom da je Ministarstvo tijekom postupka zaprimilo i izdvojeno mišljenje predstavnika Konzervatorskog odjela u Dubrovniku, a imajući u vidu neusklađenost mišljenja dostavljenih od istog nadležnog tijela zatražilo je 11. srpnja 2012. godine (KLASA: UP/I 351-03/11-02/56, URBROJ: 517-06-2-1-1-12-13) očitovanje od Konzervatorskog odjela u Dubrovniku. Konzervatorski odjel u Dubrovniku dostavio je 17. rujna 2012. godine očitovanje (KLASA: 612-08/11-23/2618, URBROJ: 532-04-20/8-MN-ŽB-SI-12-05) u kojem navodi da se očitovanje od 5. listopada 2011. godine odnosi na suglasnost vezano za utjecaje zahvata na kulturnu i povijesnu baštinu te upućuju na odredbe Izmjena i dopuna Prostornog plana županije Dubrovačko-neretvanske (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 7/10) gdje se u smjernicama za određivanje lokacija vjetroelektrana navodi da se vjetroelektrane smještaju izvan zona izloženih vizurama vrijednog krajolika, te s mora i zaštićenih kulturno-povijesnih cjelina. Uvidom u dostavljena očitovanja Konzervatorskog odjela u Dubrovniku Ministarstvo je utvrdilo da su navedene Izmjene i dopune Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije bile na snazi kada je Konzervatorski odjel u Dubrovniku dostavio očitovanje da je sa stajališta zaštite kulturne baštine, odnosno utjecaja predmetnog zahvata na lokalitete kulturne baštine, moguće zaključiti kako je planirana izgradnja prihvatljiva za okoliš uz pridržavanje svih navedenih mjera zaštite. Izdvojeno mišljenje člana povjerenstva ne odnose se na pitanja zaštite kulturne baštine već na pitanje utjecaja na krajobraz. Pitanje utjecaja na krajobraz razmotreno je u dijelu izdvojenog mišljenja člana povjerenstva za područje krajobraza.

Točka I. ovoga rješenja utemeljena je na utvrđenim činjenicama i važećim propisima kako slijedi: Mjere zaštite krajobraza: Mjere zaštite u skladu su s člankom 83. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, brojevi 70/05, 139/08 i 57/11) kojim je utvrđeno da se u planiranju i uređenju prostora te planiranju i korištenju prirodnih dobara treba osigurati očuvanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobraza te održavanja bioloških i kulturnih vrijednosti koje određuju njegovo značenje i estetski sadržaj i u skladu s člankom 193. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, brojevi 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) o sadržaju glavnog projekta.

Mjere ublažavanja štetnih posljedica zahvata na ekološku mrežu: Mjere ublažavanja temelje se na smjernicama za mjere zaštite iz Uredbe o proglašenju ekološke mreže („Narodne novine“, broj 109/07) i člancima 85. i 86. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, brojevi 70/5, 139/08 i 57/11) kojima je utvrđena zaštita i očuvanje divljih svojti.

Mjere zaštite tla: Kako bi se sukladno članku 10. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07) tlo koristilo razumno i očuvala njegova produktivnost, utvrđene su mjere kojima će se tlo sačuvati.

Mjere zaštite flore, faune i staništa: Mjere zaštite u skladu su s člancima 4., 47., 85. i 86. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, brojevi 70/05, 139/08 i 57/11) kojima je utvrđena zaštita i očuvanje speleoloških objekata i divljih svojti.

Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine: Mjere zaštite u skladu su s člankom 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, brojevi 69/99, 151/03, 157/03 – ispravak, 87/09, 88/10, 61/11 i 25/12) kojim se utvrđuje postupanje u slučaju nailaska na arheološko nalazište ili nalaze.

Mjere zaštite od buke: Mjere zaštite temelje se na člancima 3., 4. i 5. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09), članku 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi borave i rade („Narodne novine“, broj 145/04) kojim su utvrđene najviše dopuštene ocjenске razine buke imisije u otvorenom i članku 17. istog Pravilnika kojim je određena buka gradilišta.

Mjere za sprečavanje i ublažavanje posljedica ekološke nesreće: Mjerama za sprečavanje i ublažavanje mogućih incidentnih pojava provedeno je načelo preventivnosti sukladno članku 9. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07).

Ostale mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša rezultat su pozitivne stručne prakse i rada Povjerenstva, a određene su s ciljem ublažavanja u Studiji prepoznatih utjecaja.

Program praćenja buke temelji se na članku 3. Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09) i članku 5. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi borave i rade („Narodne novine“, broj 145/04).

Program praćenja ornitofaune i faune šišmiša temelji se na člancima 120. i 121., Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07).

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 9. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke rješenja utemeljena je na odredbama članka 121. stavka 1., 2. i 5. Zakona kojima je propisana obveza nositelju zahvata glede praćenja stanja okoliša.

Točka IV. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 75. stavka 3. Zakona kojom je određeno da nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Točka V. izreke rješenja utemeljena je na odredbi članka 80. stavka 1. Zakona kojom je određeno važenje rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

Točka VI. izreke ovoga rješenja temelji se na odredbama članka 137. stavka 1. i članka 140. stavka 5. Zakona, a uključuje i primjenu odredbi Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša kojima je uređeno obavješćavanje javnosti i zainteresirane javnosti o rješenju kojim je odlučeno o zahtjevu.

Da bi se ocijenilo da predložene mjere zaštite okoliša za vjetroelektranu Bila Ploča, proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje nepovoljni utjecaj svode na najmanju moguću mjeru i postižu najveću moguću očuvanost okoliša, temeljem članka 69. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš prije izdavanja lokacijske dozvole. Osim toga, sukladno članku 69. stavka 2. istog Zakona u provedenom postupku procjene utjecaja na okoliš sagledani su mogući nepovoljni utjecaji na sastavnice okoliša (tlo, krajobraz, prirodnu baštinu, staništa, floru, faunu, kulturno-povijesnu baštinu), opterećenje okoliša (otpad, buka, promet i infrastruktura) te međuutjecaji s planiranim i postojećim zahvatima na području mogućeg utjecaja. Stoga je na temelju članka 79. stavka 1. Zakona odlučeno kao u izreci ovoga Rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, Split, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11 i 126/11).

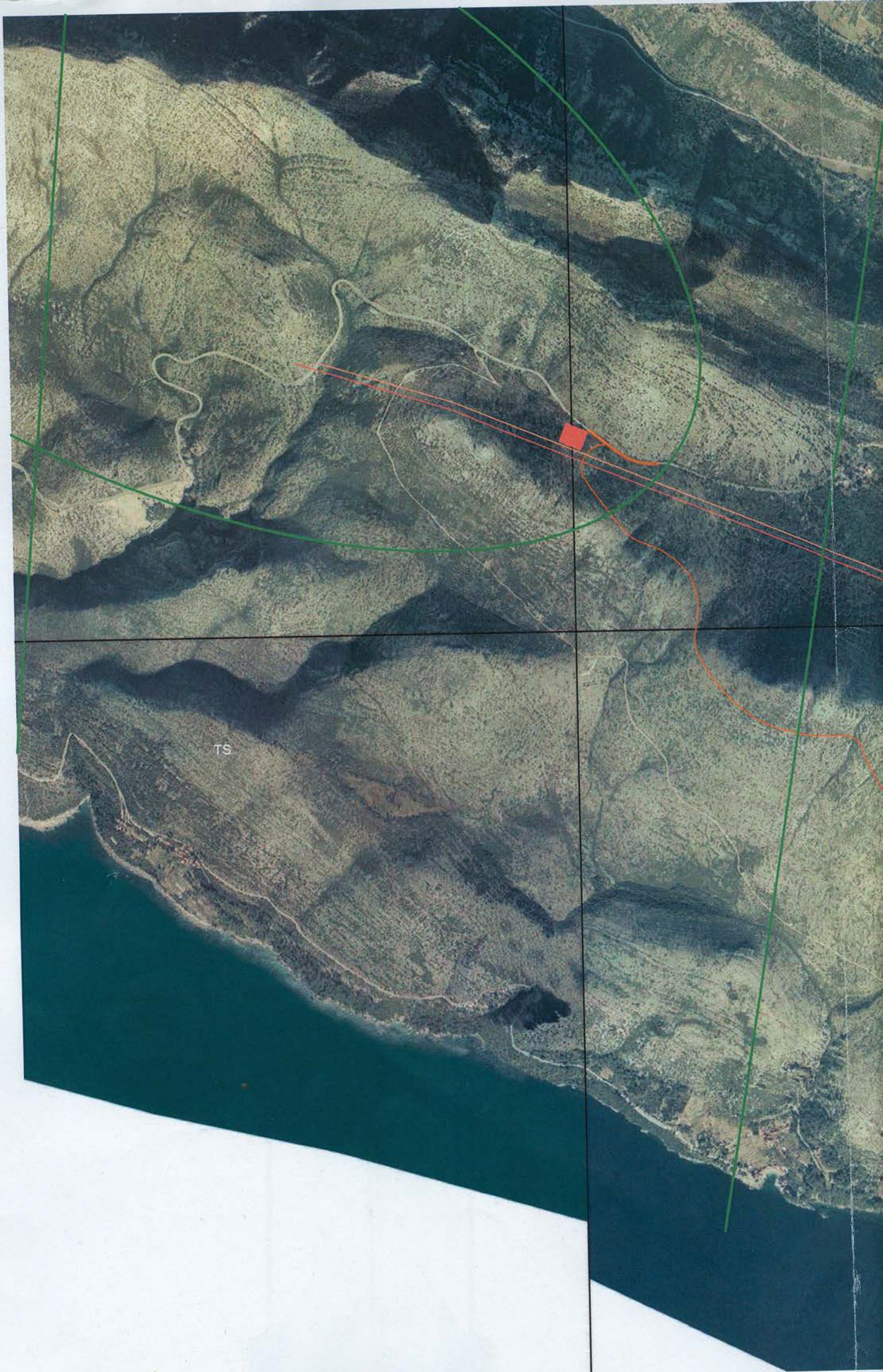

Dostaviti:

1. Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o., Vukovarska 17, Dubrovnik (R s povratnicom!)

Na znanje:

1. Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Pred dvorom 1, Dubrovnik
2. Općina Orebić, Obala pomoraca 24, Orebić
3. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Uprava za prostorno uređenje, Ulica Republike Austrije 20, Zagreb
4. Uprava za zaštitu okoliša, ovdje
5. Inspekcija zaštite okoliša, ovdje
6. Pismohrana u spisu predmeta, ovdje

Izrađivač studije: APO d.o.o., usluge zaštite okoliša	Nositelj zahvata: Vjetroelektrana Bila Ploča d.o.o.		
Voditelj studije: mr.sc.Hrvojka Šunjić, dipl.ing. biol.	Naziv priloga: Idejno rješenje VE Bila Ploča - ORTOFOTO		
Naziv projekta: Vjetroelektrana Bila Ploča		Datum: lipanj 2012.	Prilog 1A.

TUMAČ ZNAKOVA

 vjetroagregat

 trafostanica

 dalekovod 110 kV

 dalekovod 35 kV

 planirani pristupni put
i trasa podzemnog kabela

 Zelena kružnica - teritorij surog orla

 Zelena linija - područje preleta
škanjaca osaša i ždralova

